

नेपाल सरकार
वन तथा वातावरण मन्त्रालय
रेड कार्यान्वयन केन्द्र
बबरमहल

सूचनाको हकसम्बन्धी ऐन, २०६४ को दफा ५(३) तथा सूचनाको हकसम्बन्धी नियमावली, २०६५ को नियम ३ बमोजिम सार्वजनिक गरिएको रेड कार्यान्वयन केन्द्रसंग सम्बन्धित सूचनाहरूको प्रकाशन

सूचना सार्वजनिक गरेको अवधि:- २०७६/०४/०१-२०७६/०७/३०

विषयसूची

१	केन्द्रको स्वरूप र प्रकृति	3
२	केन्द्रमा रहने कर्मचारी संख्या र कार्य विवरण	3
३	केन्द्रबाट प्रदान गरिने सेवा	5
४	सम्पादन गरेको कामको विवरण	6
५	सूचना अधिकारी र प्रमुखको नाम	6
६	केन्द्रको बजेट सम्बन्धी विवरण	6
७	रेड कार्यान्वयन केन्द्रको खर्च सम्बन्धी विवरण	7
८	रेड कार्यान्वयन केन्द्रको सूचनाहरू अन्यत्र प्रकाशन भएका वा हुने भएको भए सोको विवरण	7
	चित्र नं. १	8
	रेड कार्यान्वयन केन्द्रको संगठनात्मक संरचना	8

सूचनाको हकसम्बन्धी ऐन, २०६४ को दफा ५(३) तथा नियमावलीको नियम ३ बमोजिम सार्वजनिक गरिएको विवरण

सूचना सार्वजनिक गर्ने निकायको नाम:- रेड कार्यान्वयन केन्द्र

१ केन्द्रको स्वरूप र प्रकृति

नेपालमा रेडको प्रभावकारी रूपमा तयारी र नतिजामूलक कार्यान्वयनको लागि वन तथा वातावरण मन्त्रालय मार्फत छुट्टै संरचना निर्माण गरिएको छ (चित्र नं. १)। रेडसंग सम्बन्धित बहुसरोकारवालाहरूलाई निर्णय प्रकृत्यामा समावेश गराउनुको लागि उच्च तहमा वन तथा वातावरण मन्त्रालयको माननीय वन तथा वातावरण मन्त्रीज्यूको अध्यक्षतामा विभिन्न मन्त्रालयका प्रतिनिधिहरू सदस्य रहने गरी एक बहुपक्षिय, बहुसरोकारवाला, उच्चस्तरीय राष्ट्रिय रेडप्लस निर्देशक समिति रहेको छ । यस संरचनाको मुख्य उद्देश्यहरू रेड कार्यक्रम कार्यान्वयन गर्नका लागि नीति तथा कार्यक्रमहरूका बीच सामञ्जस्यता कायम गर्न आवश्यक वित्त एवम् अन्तर मन्त्रालय समन्वय र सहकार्य जुटाउन सहयोग गर्ने रहेको छ ।

दोस्रो तहमा वन तथा वातावरण मन्त्रालयको सचिवज्यूको अध्यक्षतामा राष्ट्रिय रेडप्लस समन्वय समिति रहेको छ । यस समितिमा नेपाल सरकारको तर्फबाट १२ जना, विकास साझेदारको तर्फबाट १ जना नागरिक समाजको तर्फबाट कम्तीमा ३ जना महिला सहित बढीमा ९ जना गरी जम्मा २१ जना सदस्यहरू रहेका छन् । यस समितिको मुख्य उद्देश्य रेड कार्यान्वयनको लागि कार्यक्रम तर्जुमा र कार्यान्वयनको लागि राष्ट्रिय रेडप्लस रणनीति बमोजिम एकिकृत गर्न मद्दत गर्ने, रेडप्लस कार्यक्रमको अनुगमन गर्ने र यसको रचनात्मक उपाय निकाल्ने रहेको छ ।

रेड प्लसको दैनिक प्रशासनिक कार्यहरू सञ्चालन गर्नका लागि वन तथा वातावरण मन्त्रालय अन्तर्गत रेड कार्यान्वयन केन्द्रको स्थापना गरिएको छ । हाल यस केन्द्रले राष्ट्रिय रेडप्लस केन्द्रको रूपमा काम गरिराखेको छ । यस केन्द्रमा बजेट तथा कार्यक्रम शाखा, जलवायु व्यवस्थापन शाखा, दुर संवेदन तथा भू-सूचना प्रणाली शाखा र आर्थिक तथा प्रशासन शाखा रहेका छन् । यस केन्द्रमा १३ कर्मचारीहरूको दरवन्दी रहेको छ । नेपालमा रेडको प्रभावकारी रूपमा तयारी र नतिजामूलक कार्यान्वयनको जिम्मेवारी रेड कार्यान्वयन केन्द्रको रहेको छ ।

२ केन्द्रमा रहने कर्मचारी संख्या र कार्य विवरण

यस केन्द्रको शाखाहरू देहाय अनुसार रहेका छन् ।

१. बजेट तथा कार्यक्रम शाखा,
२. जलवायु व्यवस्थापन शाखा,
३. दुर संवेदन तथा भू-सूचना प्रणाली शाखा र
४. आर्थिक तथा प्रशासन शाखा

कार्य विवरण : रेडप्लसको नतिजामूलक भुक्तानी प्राप्तिका लागि राष्ट्रिय तथा अन्तर्राष्ट्रिय कोषहरू पहिचान गरी पहुँच पुऱ्याउने ।

- रेडप्लस सम्बन्धी नीति निर्माण र निर्णयका लागि विभिन्न क्षेत्र र सरोकारवालाहरूसँग समन्वय गर्ने ।
- वन क्षेत्रबाट हुने हरितगृह ग्याँस उत्सर्जनको विषयलाई नियमन गर्न समन्वय गर्ने ।

- रेडप्लसबाट प्राप्त लाभको बाँडफाँडका लागि समन्वय गर्ने ।
- रेडप्लसमा सुरक्षा कवच (सेफगार्ड) को कार्यान्वयन र अनुगमनमा समन्वय गर्ने ।
- राष्ट्रिय वन सूचना प्रणालीको स्थापना र सञ्चालन गर्ने ।
- राष्ट्रिय रेडप्लस रणनीति र उत्सर्जन न्यूनीकरण कार्यक्रम कार्यान्वयनका लागि समन्वय गर्ने ।
- रेडप्लस सम्बन्धी अध्ययन अनुसन्धान तथा प्रकाशन र प्रचार प्रसार गर्ने ।
- वन कार्वनको दर्ता, राष्ट्रिय वन अनुगमन प्रणालीको स्थापना र कार्वन मापन,प्रतिवेदन तयारी र प्रमाणीकरणको लागि वन अनुसन्धान तथा प्रशिक्षण केन्द्रसँग समन्वय गर्ने ।
- उत्सर्जन न्यूनीकरण कार्यक्रम अनुसार निजी वनलाई प्रोत्साहन गर्नका लागि निजी वन धनीहरूसँग सम्झौता गर्ने व्यवस्थाहरूको विकास गर्ने ।

२.१ जलवायु व्यवस्थापन शाखा

- जलवायु परिवर्तन समानुकुलन सम्बन्धि आयोजनाको सोधपत्रहरू तयार गर्ने ।
- पारिस्थितिक तथा समुदायमा आधारित समानुकुलन सम्बन्धि कार्यक्रम बारे सोचपत्र तयार गर्न ।
- वनमा आधारित समानुकुलन कार्यक्रमको सम्पर्क अधिकृतको रूपमा रही समन्वय गर्ने ।
- नमूना परिक्षणका रूपमा कार्यान्वयन भइरहेको समानुकुलन कार्यक्रमहरूको विवरण अद्यावधिक गरी प्रतिवेदन तयार गर्ने ।
- तोकिएको अन्य कार्यहरू गर्ने ।

२.२ बजेट तथा कार्यक्रम शाखा

- रेड कार्यान्वयनको लागि आवश्यक पर्ने नीति तथा रणनीतिको कार्यक्रम तर्जुमा गर्ने ।
- दीर्घकालीन, अल्पकालिन र आवधिक योजना तथा कार्यक्रमहरू तर्जुमा गर्न समन्वय गर्ने ।
- बैठक, सभा, सम्मेलन, अध्ययन भ्रमण आदि बारे कार्यक्रम स्वीकृत गराइ कार्यान्वयन गर्न समन्वय गर्ने ।
- कार्यक्रम/आयोजनाको चौमासिक तथा वार्षिक प्रगती प्रतिवेदन तयार गरी प्रमुख समक्ष पेश गर्ने ।
- दातृ निकायलाई पठाउनु पर्ने प्रगती विवरणहरू समयमै तयार गर्ने ।
प्रमुखबाट स्वीकृत प्राप्त भए पश्चात शाखाबाट सम्बन्धित निकायमा पठाउने ।
- Measuring Reporting and Verification MRV (मापन, प्रतिवेदन तथा प्रमाणिकरण), Emissions Reductions Program Idea Note ER-PIN (उत्सर्जन न्युनिकरण कार्यक्रम अवधारणापत्र) र Readiness-Package (तयारी प्याकेज) तयार गर्ने कार्यमा यस एकाइबाट सहयोग निकायसँग समन्वय गर्ने E-PP कार्यान्वयनको चरणमा गर्ने पर्ने प्रचार प्रसार एवम् क्षमता अभिवृद्धि कार्यक्रमको लागि आवश्यक पर्ने मार्गचित्र तयार गर्ने ।
- Measuring Reporting and Verification MRV (मापन, प्रतिवेदन तथा प्रमाणिकरण) नमूना परिक्षणबाट प्राप्त भएका सिकाइ र अभ्यासहरूको जानकारी/विवरण सङ्कलन गरी मस्यौदा तयार गर्ने ।
- रेड नमूना परिक्षण सम्बन्धि विवरण अद्यावधिक गरी वेब साइट (Website) मा प्रविष्ट गर्न सहयोग गर्ने ।
- रेड सम्बन्धि प्रचार प्रसार सामग्रीहरू तयारी तथा उत्पादन गर्न मस्यौदा सहित तयार गर्न समन्वय गर्ने ।
- यस एकाइको Outreach Plan तयार गरि सोको कार्यान्वयन गर्न आवश्यक पर्ने स्रोत र कार्यान्वयनको रूपरेखा तयार गरि पेश गर्ने ।

- राष्ट्रिय रेडप्लस केन्द्र र बहु सरोकारवालाहरूको बैठक/गोष्ठीको लागि आवश्यक कार्यहरू तयार गर्ने ।
- तोकिएको अन्य कार्यहरू समेत गर्ने ।

२.३ दुर सम्बेदन तथा भू-सूचना प्रणाली शाखा

- यस शाखाबाट Measuring Reporting and Verification MRV (मापन, प्रतिवेदन तथा प्रमाणिकरण) सँग सम्बन्धित अध्ययन कार्य गर्ने सेवा प्रदायकलाई सहजिकरण गर्ने एवम् विषयगत प्राविधिक समितिमा नेतृत्वदायी भूमिका निर्वाह गर्ने ।
- रेड कार्यान्वयनको लागि आवश्यक पर्ने कार्वन मापन, अनुगमन प्रतिवेदन प्रमाणिकरणसँग सम्बन्धित विषय बस्तुमा गरिने अध्ययन अनुसन्धान कार्यमा सक्रिय रूपमा सहभागी भइ अभिलेख अद्यावधिक गर्ने ।
- कार्वन मापन र आकलन गर्ने सम्बन्धि सञ्चालित नमूना कार्यलाई राष्ट्रिय रेडप्लस केन्द्रको तर्फबाट समन्वय र सहजिकरण गर्ने ।
- यस शाखासँग सम्बन्धित अध्ययन कार्यमा सलग्न सेवा प्रदायकसँग फोकल व्यक्तिको रूपमा रही प्रक्रिया र विधिबारे पूर्ण जानकारी राख्ने ।
- आफ्नो शाखाबाट सम्पादित कार्यको मासिक, चौमासिक र वार्षिक प्रगती प्रतिवेदन तयार गरी एकाइ प्रमुख समक्ष पेश गर्ने ।
- वन मापन र अनुगमन प्रतिवेदन तयार सम्बन्धि नविनतम प्राविधिक ज्ञानबारे अध्ययन/अनुसन्धान गरी सहकर्मी बीच आदान प्रदान गर्ने ।
- यस शाखाको कार्यसँग सम्बन्धित विषयमा तालिम, गोष्ठी, सेमिनार सञ्चालनको लागि कार्यक्रम तयार गर्ने र कार्यान्वयन गर्ने ।
- तोकिएको अन्य कार्यहरू समेत गर्ने ।

२.४ आर्थिक प्रशासन शाखा

- आयोजना लेखा तयार गर्ने ।
- समयमै सोधभर्ना माग गर्ने ।
- आर्थिक प्रशासन सम्बन्धि कार्य गर्ने ।
- लेखापरीक्षण गराउने ।
- बेरुजुको लगत राखि फछ्यौट गर्ने, गराउने तथा सम्परीक्षण गराउने ।
- आवधिक प्रतिवेदन तालुक निकायमा पठाउने ।
- तोकिए बमोजिम अन्य कार्यहरू गर्ने ।

३ केन्द्रबाट प्रदान गरिने सेवा

यस केन्द्रबाट निम्न सेवाहरू प्रदान गरिन्छ ।

- कार्वन सञ्चितिबाट रेडको अवधारणा अनुसार विश्व व्यापारमा संलग्न हुन आवश्यक नीति तथा कार्यक्रम तर्जुमा भएका दस्तावेजहरू उपलब्ध गराउने तथा सुझावहरू उपलब्ध गराउने
- रेड कार्यान्वयनको तयारीको लागि विभिन्न सरोकारवाला निकायहरूसँग समन्वय गर्ने ।
- रेड कार्यान्वयनको तयारीको लागि विभिन्न सरोकारवालाहरूको क्षमता अभिवृद्धि गर्ने कार्यमा उपलब्ध स्रोत अनुरूप सहयोग गर्ने ।
- माथि उल्लेखित कार्य विवरण अनुरूप कार्यहरू गरी सेवा प्रदान गर्ने ।

४ सम्पादन गरेको कामको विवरण

- नेपालको राष्ट्रिय वन आधार तह (National Reference Level) संयुक्त राष्ट्र संघको जलवायु परिवर्तन सम्बन्धि अभिसन्धिको रेड प्लेटफर्ममा प्रकाशित भएको । यसै शिलशिलामा आधार तथ्याङ्क तयार गर्न नमूना वन मापनको कार्य तयारी चरणमा रहेको ।
- वन लगानी योजना (Forest Investment Plan) तयार गरी विश्व बैंकको जलवायु लगानी कोषमा पेश गरेकोमा बि.स. २०७४ मंसिर २६ देखि २७ मा विश्व बैंकको प्रधान कार्यालय वाशिंगटन डि.सी.मा बसेको जलवायु लगानी कोषको बैठकले उक्त लगानी योजना स्विकृत गरेको थियो । यसै अनुरूप आयोजना दस्तावेजको तयारीको कार्य भैरहेकोमा प्रदेशस्तरमा सरोकारवालाहरू विच छलफल तथा अन्तरकृया सम्पन्न भएको ।
- राष्ट्रिय रेडप्लस रणनीति (National REDD+ Strategy) (मा. मन्त्रीस्तरको मिति २०७५।०१।०६ को निर्णयअनुसार) स्वीकृत भएको ।
- तराई भूपरिधि क्षेत्रका १३ जिल्लाका लागि कार्वन उत्सर्जन न्यूनीकरण दस्तावेज (Emission Reduction Program Document-ERPD) कार्वन कोषको पोर्टफोलियो मा समाविष्ट गरिएको । रेड कार्वनव्ययन केन्द्रबाट सञ्चालन गरिने कार्यहरू वार्षिक १३ जिल्लाहरूमा प्राथमिकतासाथ सञ्चालन भैरहेको ।
- रेड प्लस कार्यक्रममा लैङ्गिक सम्मिलन (Gender Integration in REDD+ Program) सम्बन्धमा मार्ग चित्र तथा लैङ्गिक कार्ययोजना तयार भई विश्व बैंकमा पेश भएको ।
- रेडसँग सम्बन्धित निकायहरूको लैङ्गिक अवधारणाको क्षमता अभिवृद्धि कार्यक्रम ।
- समुदायमा आधारित दिगो वन व्यवस्थापन योजना तयारी ।
- रेड फोकल पर्सन तथा सरोकारवालाहरूको लागि प्राविधिक क्षमता अभिवृद्धि कार्यक्रम ।
- उत्सर्जन न्युनिकरण कार्यक्रमको वातावरणीय र सामाजिक व्यवस्थापन खाका तयारी भएको ।
- ERPD District का लागि Advanced Draft Benefits Sharing Plan तयार गरि Review का लागि World Bank मा पेश गरेको ।

५ सूचना अधिकारी र प्रमुखको नाम

- केन्द्र प्रमुख: डा. बुद्धिसागर पौडेल, सह सचिव (प्रा.)
- सूचना अधिकारी: पशुपति नाथ कोइराला, उप-सचिव (प्रा.), बजेट तथा कार्यक्रम शाखा
email: koiralapn@gmail.com
फोन: ०१ ४२३९१२६

६ केन्द्रको बजेट सम्बन्धी विवरण

रेड कार्वनव्ययन केन्द्रको आ. व. २०७६/०७७ को ब.उ.शि.न. ३२९००१०२३ को चालु खर्च तर्फ विनियोजित कुल बजेट ४६,९१,००,०००।- र ब.उ.शि.न. ३२,९०,०१,०२४।- को पूँजगत खर्च तर्फ विनियोजित कुल बजेट १,४०,००,०००।- रहेको छ । जस मध्ये नेपाल सरकारको रु.९८,००,०००।- वैदेशिक अनुदान रु ४७,३३,००,०००।- रहेको छ ।

७ रेड कार्यान्वयन केन्द्रको खर्च सम्बन्धी विवरण (आ.ब. ०७६।०७७ को बजेट तथा खर्च विवरण) श्रावण देखी कार्तिक सम्म

चालु तर्फ (खर्च प्रतिशत) रू.		पूँजीगत तर्फ (खर्च प्रतिशत) रू.	
नेपाल सरकार	बैदेशिक अनुदान	नेपाल सरकार	बैदेशिक अनुदान
२६७३३४५।८०	५१०३५८६।९०	०।००	१९९०००।००

८ रेड कार्यान्वयन केन्द्रको सूचनाहरु अन्यत्र प्रकाशन भएका वा हुने भएको भए सोको विवरण यस केन्द्रका सूचनाहरु समय समयमा केन्द्रको website <http://redd.gov.np/> मा राखे गरिएको तथा विभिन्न पुस्तक, पोस्टर, ब्रोसरका रूपमा प्रकाशित गर्ने गरिएको छ।

चित्र नं. १

रेड कार्यान्वयन केन्द्रको संगठनात्मक संरचना

